

U s n e s e n í

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudkyň Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a Mgr. Hany Ptáčkové v právní věci **Ing. J.H.**, trvale bytem X, adresa pro doručování X, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, 602 00 Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2016, č. j. 51303/16/5100-31462-707633,

t a k t o :

I. Žaloba proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 16. 11. 2016, č. j. 51303/16/5100-31462-707633, s e o d m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou faxem dne 6. 2. 2017, doplněnou písemným podáním Krajskému soudu v Brně dne 13. 2. 2017, a zdejšímu soudu postoupenou usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 1. 3. 2017, č. j. 62 Af 18/2017-11, se žalobce domáhal přezkoumání shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj, Územního pracoviště v Semilech (dále jen „správce daně“) č. j. 219197/16/2607-00460-603498 ze dne 25. 2. 2016. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím správce daně bylo zastaveno řízení ve věci žádosti o navrácení lhůty k podání odvolání v předešlý stav ze dne 23. 12. 2015.

Žalobce v žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno, aniž by měl možnost řádně se seznámit s podklady rozhodnutí, rovněž namítal jeho nicotnost, dále požadoval přiznání odkladného účinku žalobě.

Podle § 103 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), kdykoli za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení).

Soud se nejprve musel zabývat tím, zda jsou dány podmínky, za nichž může rozhodovat ve věci samé. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud usnesením odmítne žalobu, jestliže je podle tohoto zákona nepřipustná. Dle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba nepřipustná také

tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno. Ze soudního přezkoumání jsou dle § 70 písm. c) s. ř. s. vyloučeny úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém rozsudku ze dne 26. 10. 2005, č.j. 1 Afs 86/2004-54, publ. pod č. 792/2006 ve Sb. NSS, uvedl následující:

„Z článku 36 odst. 2 Listiny, čl. 4 Ústavy, čl. 13 Úmluvy a čl. 1 dodatkového protokolu č. 1 k této Úmluvě tedy vyplývá, že ve správním soudnictví jsou vždy přezkoumatelná ta rozhodnutí, která se dotýkají základních práv a svobod podle citovaných dokumentů. V tomto smyslu je nutno vykládat i § 65 odst. 1 s. ř. s., tj. že rozhodnutím podle tohoto ustanovení jsou především takové úkony správního orgánu, které se dotýkají základních práv a svobod. Krom toho jsou samozřejmě rozhodnutími podle § 65 odst. 1 s. ř. s. i takové úkony správních orgánů, jimiž se zakládají, mění nebo závazně určují i taková subjektivní práva a povinnosti, jež postrádají ústavně či mezinárodně právní základ, tj. která toliko vyplývají z jednoduchého práva.

Krajský soud je proto povinen v každém jednotlivém případě zkoumat, zda se úkon správního orgánu, proti němuž žalobce brojí, dotýká subjektivních práv a povinností - ať již je jejich pramenem ústavní, mezinárodní či jednoduché právo - žalobce, a zda tedy je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Paušální přístup, který by celou kategorii rozhodnutí (např. právě rozhodnutí o zastavení řízení) vylučoval ze soudní ochrany, není na místě a je v příkrém rozporu s principy právního státu. Vyloučení určitých úkonů ze soudního přezkumu podle § 70 s. ř. s. totiž představuje výjimku z generální klauzule, zužující pravomoc soudů jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví; jako kteroukoliv jinou výjimku v právu je zapotřebí vykládat ji restriktivně. Proto nabízejí-li se dvě interpretace, z nichž jedna hovoří ve prospěch soudního přezkumu a druhá proti němu, je vždy zapotřebí upřednostnit tu první, resp. v pochybnostech, zda se určitý úkon dotýká práv a povinností žalobce podle § 65 odst. 1 s. ř. s. a tedy podléhá přezkumu, je na místě usuzovat, že tomu tak je.“

Z uvedeného má soud za to, že v případě napadeného rozhodnutí žalovaného, které potvrdilo prvostupňové rozhodnutí o zastavení řízení, je povinen zkoumat, zda napadené rozhodnutí má v konkrétním projednávaném případě povahu rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. či se ho naopak týká kompetenční výluka ze soudního přezkumu, přičemž podstatné po takové posouzení je charakter požadavku, resp. podání žalobce, o němž bylo řízení zastaveno.

V souzeném případě soud z napadeného rozhodnutí žalovaného zjistil, že rozhodnutí správce daně o zastavení řízení se týkalo žádosti žalobce ze dne 23. 12. 2015 o navrácení lhůty k podání odvolání v předešlý stav ve smyslu § 37 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“), která byla obsahem podání nazvaného „odvolání“. Žalobce chtěl tímto odvoláním brojit proti platebnímu výměru na daň z nemovitých věcí za rok 2015, který vydal Finanční úřad pro Liberecký kraj, Územní pracoviště v Semilech. Vzhledem k tomu, že žádost o navrácení lhůty v předešlý stav podléhá správnímu poplatku podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vyzval žalovaný dne 15. 1. 2016 žalobce k uhrazení správního poplatku se stanovenou lhůtou k zaplacení do 15. 2.

2016. Dne 12. 2. 2016 doručil žalobce správci daně podání, jehož obsahem bylo mj. i odvolání proti výzvě k zaplacení správního poplatku a žádost o prodloužení lhůty k zaplacení poplatku. Správce daně vydal dne 25. 2. 2016 rozhodnutí č. j. 224003/16/2607-00460-603498, kterým bylo řízení o žádosti o prodloužení lhůty k zaplacení správního poplatku zastaveno. Ve věci žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav vydal správce daně rozhodnutí ze dne 25. 2. 2016 č. j. 219197/16/2607-00460-603498, kterým bylo řízení o žádosti o navrácení lhůty k podání odvolání v předešlý stav podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu zastaveno. Žalovaný rozhodnutí správce daně přezkoumal z hlediska splnění podmínek pro zastavení řízení o žádosti o navrácení lhůty z důvodu neuhrazení správního poplatku, dospěl k závěru, že tyto podmínky byly beze zbytku splněny, odvolání žalobce proto zamítl a rozhodnutí správce daně o zastavení řízení potvrdil.

Lze tedy shrnout, že zastaveno bylo daňové řízení o žádosti žalobce o navrácení lhůty k podání odvolání proti platebnímu výměru na daň z nemovitých věcí za rok 2015 v předešlý stav, podané podle § 37 daňového řádu současně s odvoláním.

Ustanovení § 37 daňového řádu upravuje institut navrácení lhůty v předešlý stav. Obdobný institut je pro účely správního řízení upraven v § 41 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Povahou rozhodnutí správního orgánu o žádosti o navrácení v předešlý stav – prominutí zmeškání úkonu se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 9. 2016, č. j. 3 As 248/2015-22, publ. ve Sb NSS č. 3467/2016. Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty podle § 41 odst. 6 správního řádu není v obecné rovině rozhodnutím s atributy podle § 65 odst. 1 s. ř. s. a nepodléhá tedy samostatně soudnímu přezkoumání. Následně Nejvyšší správní soud odlišil situaci, kdy se žádost o navrácení v předešlý stav netýká např. prominutí zmeškání úkonu odvolání, ale podání odporu proti příkazu, a uvedl: „V dané věci je však třeba vzít v úvahu i specifické okolnosti projednávaného případu. Je zřejmé, že pokud by účastník řízení podával žádost např. o prominutí zmeškání úkonu odvolání, bylo by zamítnutí žádosti spojeno i se zamítnutím souběžně podaného odvolání pro opožděnost podle § 92 správního řádu, takže by bylo možné podat správní žalobu proti tomuto rozhodnutí a v ní namítat nezákonnost podkladového usnesení o zamítnutí žádosti o prominutí zmeškání úkonu. Zde se ovšem žádost o prominutí zmeškání úkonu vztahovala k odporu, o němž správní orgán následně nerozhoduje, ale již samotným podáním odporu se vydaný příkaz ruší (viz § 150 odst. 3 správního řádu, případně § 87 odst. 4 zákona o přestupcích). Rozhodnutí o žádosti o prominutí zmeškání úkonu tak má v takovém případě přímý dopad do hmotných práv účastníka, neboť v závislosti na výsledku rozhodnutí o žádosti buď existuje pravomocný příkaz o uložení sankce, nebo v důsledku podaného odporu ještě není o uložení povinnosti rozhodnuto. Jedině v tomto specifickém a výjimečném případě lze tedy usnesení o žádosti o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 6 správního řádu považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., kdy následně rozhodnutí o odvolání je přímo přezkoumatelné v řízení o žalobě.“ (pozn. soudu podtržení doplněno krajským soudem).

Uvedené závěry ohledně povahy rozhodnutí o navrácení v předešlý stav – prominutí zmeškání odvolání je třeba aplikovat i na rozhodnutí správce daně o navrácení lhůty v předešlý stav podle § 37 daňového řádu. Rozhodnutí správce daně o žádosti o navrácení lhůty k podání odvolání v předešlý stav podle § 37 daňového řádu nenaplnuje podmínky § 65 odst. 1 s. ř. s., nepodléhá proto přezkumu ve správním soudnictví, neboť se na ně vztahuje

kompetenční výluce podle § 70 písm. c) s. ř. s. Rozhodnutí správce daně o zastavení řízení o takové žádosti (zde pro nezaplacení správního poplatku) je také rozhodnutím, kterým se jen upravuje vedení řízení před správním orgánem ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s. a rovněž podléhá kompetenční výluce. Správnost závěrů správce daně a žalovaného ohledně splnění podmínek pro zastavení řízení o žádosti pro nezaplacení správního poplatku může být soudnímu přezkumu podrobena v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o odvolání proti platebnímu výměru správce daně, které žalobce podal současně se žádostí o navrácení lhůty k odvolání v předešlý stav, a to dle § 75 odst. 2 s. ř. s.

Podanou žalobu proto soud odmítl v souladu s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jako nepřipustnou právě z důvodu kompetenční výluce.

S ohledem na to, že soud odmítl žalobu bezprostředně poté, co mu byla postoupena k vyřízení, nebylo na místě rozhodovat o podaném návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s..

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Protože žalobce nezaplatil za žalobu soudní poplatek splatný s podáním žaloby, soud nerozhodoval o vrácení soudního poplatku, ačkoli podanou žalobu odmítl.

K vydání tohoto usnesení nemusel soud nařizovat jednání, protože nerozhodoval ve věci samé. Zákon v tomto případě uvedený procesní postup dovoluje (§ 49 odst. 1 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 4. dubna 2017.

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu